

Reguleringsimpactanalyse voor het voorontwerp van decreet betreffende een geïntegreerd beleid inzake de erkenning van verworven competenties

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	<Vul hier de gewenste informatie in>
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Minister van Onderwijs Hilde Crevits, minister van Werk Philippe Muyters
RIA	Ja
JoKER	Ja, geïntegreerd in de RIA
Armoedetoets	Ja, geïntegreerd in de RIA
toets lokale besturen	Ja, geïntegreerd in de RIA
link naar de regelgevingsagenda	De regelgevingsagenda bij de beleidsbrief onderwijs 2017-2018. OD1.9 Een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren 1.9.4. Competenties verworven in niet-formele en informele contexten erkennen

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	nathalie.druine@ond.vlaanderen.be
organisatie	Vlaamse Overheid
beleidsdomein	Departement Onderwijs en Vorming
entiteit	Afdeling Horizontaal Beleid

2 Titel en fase

Fase 3 Goedkeuring – Stap 14: Eerste principiële goedkeuring

Inwinnen van adviezen (Wetgevingsadvies, Advies IF)

3 Samenvatting

Conform de conceptnota EVC van 17/07/2015 (Nota van de Vlaamse Regering over een geïntegreerd beleid voor erkenning van competenties - EVC) is via het ontwerpdecreet een breed gemeenschappelijk kader vastgelegd voor de erkenning van verworven competenties (EVC). Het is de bedoeling hiermee EVC te stimuleren en een antwoord te bieden op het huidige versnipperde EVC-beleid.

De algemene doelstelling is dat de Vlaamse Regering sterker zal inzetten op het waarderen van competenties en talenten van mensen los van waar deze zijn verworven, door het zichtbaar maken, beoordelen en certificeren van verworven competenties en het voeren van een geïntegreerd EVC-beleid dat gedragen is door en van toepassing is voor alle relevante beleidsdomeinen.

Concrete doelstellingen van het voorliggend ontwerpdecreet zijn:

1. Verminderen van de versnippering tussen de beleidsdomeinen met betrekking tot EVC door het creëren van een uniform en transparant kader voor EVC zodat (potentiële) gebruikers beter en in groter aantal hun weg vinden naar EVC.
2. Verhogen van de maatschappelijke impact van EVC door de koppeling aan de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS) - en bijgevolg aan het Europese kwalificatiekader EQF- waardoor meer (potentiële) gebruikers hun competenties zullen laten valideren
3. Verhogen van de maatschappelijke impact door kwaliteitsvolle EVC-testcentra de mogelijkheid te bieden om bewijzen af te leveren die gelijkwaardig zijn aan bewijzen uitgereikt na onderwijs en opleiding.
4. Vermijden dat reeds verworven competenties niet gevalideerd worden of opnieuw moeten worden opgenomen in een opleiding door in EVC ook de mogelijkheid te creëren tot het afleveren van 'delen van kwalificaties'.

Een eerste optie is geen initiatief nemen voor het creëren van een uniform en transparant kader rond EVC, waardoor de versnippering en het geringe maatschappelijke effect voor burgers blijven bestaan. Niet ingrijpen is niet wenselijk als we onze doelstellingen willen realiseren.

In het voorontwerp van decreet wordt een brede definitie van EVC verankerd, m.n. de vier fasen van herkennen tot erkennen van competenties: identificeren, documenteren, beoordelen en certificeren. Daarnaast is in de tweede, weerhouden optie gekozen om een aantal principes m.b.t. de twee laatste fasen van EVC (beoordeling en certificering) generiek te verankeren:

EVC-testcentra baseren zich voor de beoordeling van competenties op **EVC-standaarden** die bepalen welke assessmentmethoden aangewezen zijn om de competenties uit de BK te beoordelen. Een individu dat aantoonbaar over de competenties te beschikken, ontvangt van het EVC-testcentrum een **bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties**.

In tegenstelling tot het voorontwerp van decreet betreffende kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader (GKK), is voorliggend voorontwerp van decreet EVC van toepassing op **beroepskwalificerende trajecten** zowel binnen als buiten onderwijs d.w.z. zowel

aangeboden door testcentra die onderdeel zijn van een door de Vlaamse gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling als door testcentra (binnen publieke of private aanbieders) die dat niet zijn.

Om bewijzen te kunnen afleveren via erkende EVC-trajecten, moet een **EVC-testcentrum** een erkenningsaanvraag indienen en hiertoe zijn kwaliteit op organisatieniveau aantonen. Voor de EVC-trajecten buiten Onderwijs (dus binnen Werk of een ander domein) gelden hier de bepalingen van het voorontwerp van decreet betreffende kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader (GKK) dat momenteel ook in ontwikkeling is. Desgevallend kunnen bijkomende criteria van macrodoelmatigheid worden geformuleerd. Indien positief worden het EVC-testcentrum en de aangeboden EVC-trajecten geregistreerd. Om blijvend bewijzen te kunnen afleveren moet het testcentrum bovendien een gunstig resultaat behalen bij het kwaliteitstoezicht op de door hem aangeboden EVC-trajecten.

Het extern kwaliteitstoezicht op EVC-trajecten die worden aangeboden binnen onderwijs (met dus met een testcentrum binnen een onderwijsinstelling) gebeurt:

- voor niveau 1-4 volgens de bepalingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende kwaliteit van onderwijs.
- voor niveau 5-8 volgens de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs m.b.t. het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie.

Het extern kwaliteitstoezicht op EVC-trajecten buiten Onderwijs (dus binnen Werk of een ander domein) zal gebeuren volgens de bepalingen van het voorontwerp van decreet betreffende kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader (GKK) dat momenteel ook in ontwikkeling is.

Op deze manier hebben we een kader dat voor de betrokken beleidsdomeinen een gemeenschappelijke basis biedt voor het beoordelen en certificeren van competenties. Vertrekkend van dit kader, kunnen beleidsdomeinen eventueel eigen organisatie- en financieringsmodellen ontwikkelen.

Het decreet komt in de eerste plaats vooral tegemoet aan de noden van volwassenen met duidelijke vragen naar (leer)loopbaan(her)oriëntatie. Kinderen en leerplichtige jongeren vallen niet onder de doelgroep omdat competentieontwikkeling (en -beoordeling) bij hen spontaan en/of binnen de schoolcontext verloopt. Leerplichtige leerlingen kunnen deelnemen aan EVC-trajecten maar niet om op deze manier te voldoen aan de leerplicht. Jongeren die de school vroegtijdig verlaten hebben en veel competenties hebben verworven die nuttig zijn in het kader van een beroep, kunnen toegeleid worden naar EVC. Het voorontwerp van decreet EVC kan deze jongeren kansen bieden om de draad terug op te nemen (en na EVC alsnog een beroepskwalificatie of deel daarvan behalen). Ook voor bedrijven wordt dan duidelijker dat sommige jongeren al over heel wat competenties beschikken, zij kunnen hun loopbaanbeleid daarop aanpassen.

De derde optie bestond erin om nog niet te reguleren maar te sensibiliseren via het voeren van een breed EVC-beleid in de diverse beleidsdomeinen. Dit houdt in het nastreven van consensus en transparantie via onderlinge afspraken tussen de beleidsdomeinen, alsook het stimuleren van het gebruik van de VKS als referentiekader en van EVC-standaarden via *good practices* en het aanmoedigen van vrijwillige registratie van organisaties en instellingen die als EVC-testcentrum willen fungeren. Deze optie is niet weerhouden als enige maatregel, maar zal wel verder worden uitgewerkt in combinatie met de gekozen optie. Het invoeren van een algemeen kader via wetgeving (voorontwerp van decreet EVC) is immers maar haalbaar indien het ook past in een breed gedragen, geïntegreerd beleid.

Een laatste, niet gekozen, optie was om voor de vier fasen van EVC een aantal generieke principes in regelgeving te vatten.

Uitvoeringsbesluit(en):

- Procedure erkenning EVC-standaarden

- Model vastleggen bewijs van competenties, bewijs van deelkwalificatie (of verwijzen naar bestaande modellen) en bepalen van de modaliteiten uitreiking van de bewijzen
- Procedure bepalen voor erkenningsaanvraag EVC-trajecten; procedure bepalen voor de beoordeling van de ingediende aanvraagdossiers
- Modaliteiten bepalen voor register van EVC-testcentra, voor de opname van de EVC-testcentra in het register en voor de intrekking van de registratie.

4 Probleembeschrijving

EVC of het erkennen van verworven competenties is een praktijk die al in de jaren '80 in verschillende landen opgang maakte. Recent wint ze tegen de achtergrond van het competentie- en talentdenken opnieuw aan belang, ook in Vlaanderen. Het in kaart brengen, bekrachtigen en erkennen van competenties moet ertoe bijdragen dat:

- burgers meer inzicht krijgen in hun competenties; sterker staan om loopbaantransities te maken (naar werknemerschap, naar ondernemerschap); vlot in verkorte leerpaden kunnen instappen (stimulans voor levenslang leren) en leerladders kunnen beklimmen
- bedrijven (sneller) zicht krijgen op de competenties van kandidaten in functie van aanwerving en HR-beleid en garanties hebben dat deze competenties kwaliteitsvol beoordeeld zijn
- er naast de klassieke weg van diploma's bij tewerkstelling in overheidsdiensten ook een opening komt naar andere opties
- er een bijkomend perspectief wordt geboden voor de problematiek van de knelpuntberoepen, van de (mis)match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, van migratie, technologische evoluties, robotisering, digitalisering,

Eind 2012 vaardigde de Raad van de Europese Unie een aanbeveling uit over het valideren van niet-formeel en informeel leren¹. Hierin spraken de lidstaten af dat zij tegen 2018 nationale regelingen zullen treffen m.b.t. EVC waardoor mensen hun competenties kunnen laten valideren en hiervoor een kwalificatie (of een deel ervan) kunnen verwerven. De Europese aanbeveling over EVC formuleert m.a.w. als doelstelling dat elke lidstaat beschikt over een EVC-beleid tegen 2018.

In Vlaanderen is de aandacht voor EVC reeds meer dan een decennium in diverse beleidsdomeinen decretaal verankerd. Er zijn waardevolle initiatieven van EVC ontwikkeld, al zijn die relatief onafhankelijk van elkaar ontstaan. De EVC-procedures en -praktijken verlopen gescheiden van elkaar, elk op basis van eigen regelgeving zoals de voorbeelden hieronder aantonen.

- In 2004 keurde de Vlaamse regering het 'Decreet over het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid'² goed. Hiermee werd een individueel recht gecreëerd om competenties verbonden aan een beroep te laten beoordelen en certificeren met een ervaringsbewijs. De erkende testcentra hebben de opdracht kandidaten te begeleiden en te beoordelen aan de hand van standaarden uitgewerkt door de sectorale sociale partners. Via het voorontwerp van decreet houdende het Vlaams opleidingsverlof en houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Werk en Sociale Economie zullen de ervaringsbewijzen gecontinueerd worden onder de bevoegdheid van VDAB.

¹ European Union (2012), Council recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning (2012/C 398/01)

² Decreet betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid (30 april 2004).
<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13552>

- In het decreet over de flexibilisering van het hoger onderwijs³ van 2004 (intussen codex hoger onderwijs) is opgenomen dat een student een bekwaamheidsbewijs kan verwerven na een onderzoek van de competenties en/of van de eerder verworven kwalificaties. Via dit bekwaamheidsbewijs kan een student vrijstellingen verkrijgen of een diploma.
- Het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs⁴ bepaalt met betrekking tot EVC dat de centra het beoordelen of certificeren van verworven competenties tot opdracht hebben. Het gaat hier zowel om de Centra voor Basiseducatie (CBE) als de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO).
- Vergelijkbaar met de EVC- en EVK-procedures in hoger en volwassenenonderwijs, zijn er ook binnen de VDAB-opleidingen en de opleidingen van de Syntra procedures gangbaar om cursisten met (eerder/elders verworven competenties) vrijstellingen te geven.
- In het sociaal-cultureel jeugd- en volwassenenwerk en de brede cultuur- en jeugdsector is er vooral ervaring met het zichtbaar maken en valoriseren van competenties die jongeren en volwassen er hebben opgedaan, het zgn. herkennen van competenties. Een aantal portfolio-instrumenten, zoals OSCAR⁵ en C-stick⁶ geven vrijwilligers inzicht in de competenties die ze verworven hebben tijdens het volgen van vormingen of het opnemen van vrijwilligersfuncties en –taken. Vaak was projectfinanciering o.m. via ESF of Europese projecten ook in deze sectoren de stimulans om instrumenten te ontwikkelen. Mytalent@work⁷ bijv. is een (zelf)evaluatie-instrument dat jongeren en werkgevers inzicht geeft in de competenties die tijdens vakantiejobs zijn verworven. Ook op regionaal of lokaal niveau zijn instrumenten ontwikkeld die soms verder willen gaan dan het in kaart brengen van competenties. ComPas⁸, het Competentiepaspoort ontwikkeld op initiatief van stad Antwerpen is daar een voorbeeld van.
- Er is ook regelgeving met betrekking tot EVC in de sportsector. Competenties van een sportbegeleider kunnen door de Vlaamse Trainersschool (VTS) erkend worden via een EVC-procedure. Dit kan resulteren in een gedeeltelijke of volledige vrijstelling van een opleiding en uitzonderlijk kan ook een bewijs van bekwaamheid dat gelijkgeschakeld is met een diploma van de VTS behaald worden⁹.
- De welzijnssector heeft geen regelgeving met betrekking tot het erkennen van competenties maar vindt het wel belangrijk om aandacht te besteden aan EVC om tegemoet te kunnen komen aan de groeiende behoeften in de zorgsector. Samen met onderwijs werd meegewerkt aan een aantal EVC-trajecten in de kinderopvang en zorgsector.

Het resultaat is een gebrek aan coördinatie en coherentie tussen de beleidsdomeinen met een terminologische spraakverwarring en een versnipperd EVC-landschap als gevolg. Het is niet evident dit ook kwantitatief aan te tonen. Het onderzoek naar EVC staat nog in de kinderschoenen. Cijfergegevens over deelname en impact zijn slechts beperkt beschikbaar.

³ Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen (30 april 2004).

<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13528>

⁴ Decreet betreffende het volwassenenonderwijs (15 juni 2007). Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13914>

⁵ Zie <https://www.oscaronline.be/>

⁶ Zie <https://www.jes.be/C-Stick/>

⁷ Zie <http://mytalentatwork.herokuapp.com/over>

⁸ Zie <https://www.antwerpen.be/nl/info/53fc6c78afa8a7ad748b458d/compas>

⁹ Zie https://www.sport.vlaanderen/media/4756/1706_evc-evkgids.pdf

- De Vlaamse Trainersschool krijgt veel informatieve vragen m.b.t. de EVC-procedure. Het aantal kwalificaties verworven via EVC en EVK blijft evenwel vrij beperkt. Tussen 2010 en 2016 ging het om 25 VTS-kwalificaties via EVC en 78 via EVK (op een totaal van 61 048)¹⁰.
- Tussen 2006 en begin 2013 werden 4232 ervaringsbewijzen uitgereikt¹¹, dat zijn er jaarlijks een 800-tal. De ervaringsbewijzen die tegemoet komen aan een vraag vanuit de arbeidsmarkt deden het erg goed, andere wat minder. In het laatste publiek beschikbare jaarrapport Ervaringsbewijs van 2015¹² (p. 28, p. 30) worden vergelijkbare conclusies getrokken: sinds de start in 2006 tot eind 2015 werden in totaal 7046 ervaringsbewijzen uitgereikt, waarvan 865 in 2015. "Ondanks het feit dat het aantal uitgereikte ervaringsbewijzen door heen de jaren op peil bleef en zelfs steeg, is het bereik in aan tal koppen vrij beperkt gebleven." Bepaalde sectoren zoals de social profit waar bijv. het kwalificatiebewijs voor begeleider in de buitenschoolse kinderopvang een voorwaarde voor tewerkstelling is, doen het goed. In andere sectoren vonden werkzoekenden vaak geen tewerkstelling na het behalen van het ervaringsbewijs.
- Aansluitend hierbij onderzocht IDEA Consult in 2013¹³ EVC vanuit een bedrijfsperspectief. Dit leidde tot de conclusie dat EVC dit geen prioritaire doelstelling is van bedrijven (p. 62). "Het erkennen van de competenties van eigen werknemers leeft nauwelijks binnen ondernemingen, het ervaringsbewijs is amper gekend als EVC-tool en bedrijven die het instrument kennen, maken er nauwelijks gebruik van. De interesse die werd getoond, betrof vooral de gereguleerde beroepen, waarvoor een formele erkenning vereist is. Regelgeving blijkt een belangrijke stimulans om mee te stappen in het EVC-verhaal. Dat verklaart grotendeels waarom sommige sectoren en bedrijven vragende partij zijn voor een sterker uitgebouwd EVC-beleid, terwijl andere sectoren en bedrijven eerder geneigd zijn het stelsel af te bouwen."
- De eerste vijfjaarlijkse evaluatie van de EVC-, EVK- en vrijstellingsprocedures aan de associaties, hogescholen en universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap gebeurde in 2010¹⁴. De auteurs concludeerden dat het EVC-systeem nog niet zijn volle maturiteit heeft bereikt, zowel inhoudelijk als naar bereik. EVC wordt vooral binnen bepaalde studiegebieden in het professioneel HO toegepast en veel minder in het academisch onderwijs. De cijfers toonden aan dat het aantal kandidaten dat zich aandient voor een EVC-procedure relatief beperkt is. Zo ging het in 2007-2008 om een 400-tal dossiers over alle associaties heen, een daling ten opzichte van de jaren ervoor, waarvan er maar 304 effectief leidden tot een bewijs van bekwaamheid. Uit een tweede evaluatie in 2016¹⁵ blijkt dat de in de eerste rapporteringen geformuleerde knelpunten nog steeds aan de orde zijn:
 - o beperkt bereik – zelfs een sterke daling van het aantal EVC-dossiers;
 - o nood aan verdere ontwikkeling van valide kwaliteitsvolle instrumenten in diverse domeinen;
 - o de transfereerbaarheid van de bewijzen van bekwaamheid: in de praktijk blijkt dat door een gegroeid vertrouwen in elkaars procedures/instrumentaria dit doorgaans geen probleem stelt;
 - o de decretaal gescheiden procedures EVC (standaard competentie) – EVK (standaard opleidingsonderdeel), terwijl in de praktijk er een sterke inhoudelijke samenhang is waarbij ook

¹⁰ Zie <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1236809>

¹¹ Departement Werk en Sociale Economie in samenwerking met het Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie en het ESF-agentschap.(2013). *Jaarrapport ervaringsbewijs*.

¹² Departement Werk en Sociale Economie in samenwerking met het Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie en het ESF-agentschap.(2015). *Jaarrapport ervaringsbewijs*. Zie <https://www.werk.be/sites/default/files/rapporten/jaarrapport-ervaringsbewijs-2015.pdf>

¹³ Zie:

https://www.werk.be/sites/default/files/rapporten/volledig_onderzoeksrapport_etc_vanuit_bedrijfsperspectief.pdf

¹⁴ Departement Onderwijs en Vorming. Afdeling Hoger Onderwijs (2010). *Evaluatie van de EVC-, EVK- en vrijstellingsprocedures aan de associaties, hogescholen en universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap*.

¹⁵ Evaluatie van de EVC-, EVK- en vrijstellingsprocedures aan de associaties, hogescholen en universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. (2016). Departement Onderwijs en Vorming - Afdeling Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs December, zie:

https://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Rapport2016_EVC_EVK_vrijstellingen.pdf

- o het EVC assessment gebeurt in de context van een bepaald opleidingsonderdeel met het oog op vrijstellingen;
 - o vraag blijft of EVC hoger onderwijs specifiek moet blijven.
- De evaluatie / studieopdracht van EVC in het volwassenenonderwijs¹⁶ toont aan dat ook hier het aantal EVC-kandidaten beperkt bleef, weliswaar met een concentratie in het hoger beroepsonderwijs. Precieze cijfers biedt het rapport niet, het is gebaseerd op een kwalitatieve onderzoeksmethodologie.

Uit deze studies en vergelijking met buitenlands onderzoek, mogen we concluderen dat EVC in Vlaanderen niet het verwachte potentieel bereikt. Geïnteresseerde kandidaten vinden blijkbaar moeilijk hun weg en het civiel effect is beperkt. Werkgevers denken nog te veel in termen van diploma's ondanks het feit dat hun vacatures niet ingevuld raken. Onderwijsinstellingen hebben moeite met het aanvaarden van competenties die niet in formele onderwijscontexten zijn verworven. EVC in Vlaanderen is (te) weinig zichtbaar en de maatschappelijke impact is beperkt in vergelijking met sommige andere Europese landen. Er is met andere woorden sprake van een onderwaardering en onderbenutting van competenties, verworven via non-formeel en informeel leren in de samenleving, in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Bijgevolg is er nood aan een geïntegreerd EVC-beleid dat gedragen wordt door en van toepassing is op alle relevante beleidsdomeinen.

5 Beleidsdoelstelling

De algemene doelstelling is dat de Vlaamse Regering sterker zal inzetten op het waarderen van competenties en talenten van mensen, los van waar deze zijn verworven en dit door het voeren van een geïntegreerd EVC-beleid gericht op het zichtbaar maken, beoordelen en certificeren van verworven competenties.

In de conceptnota EVC (Vlaamse Regering, 2015, p.4-5)¹⁷ zijn de passages uit het regeerakkoord en de diverse beleidsnota's die naar EVC verwijzen exhaustief opgenomen.

Concrete doelstellingen zijn:

1. Het verminderen van de versnippering tussen de beleidsdomeinen met betrekking tot EVC door het creëren van een **uniform en transparant kader voor EVC** zodat (potentiële) gebruikers beter en in groter aantal hun weg vinden naar EVC.
2. Het verhogen van de maatschappelijke impact van EVC door de **koppeling aan de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS)** - en bijgevolg aan het Europese kwalificatiekader EQF- waardoor meer (potentiële) gebruikers hun competenties zullen laten valideren
3. Het verhogen van de maatschappelijke impact door **geregistreerde EVC-testcentra** de mogelijkheid te bieden erkende **bewijzen af te leveren** waardoor meer (potentiële) afnemers EVC-bewijzen zullen aanvaarden en meer (potentiële) gebruikers hun competenties zullen laten valideren.
4. Vermijden dat reeds verworven competenties niet gevalideerd worden of opnieuw moeten worden opgenomen in een opleiding door in EVC ook de mogelijkheid te creëren tot het **afleveren van 'delen van kwalificaties'**.

Het voorliggend voorontwerp van decreet (dat de concrete doelstellingen beoogt) vormt het kader op basis waarvan de verschillende beleidsdomeinen hun EVC-beleid vorm kunnen geven.

¹⁶ Vanhoren, I., Vandeweghe, B. en Van den Wijngaerde, L. (2011). *EVC in het volwassenenonderwijs: een probleemverkennde studie in opdracht van de Vlaamse Overheid*. Idea Consult en KHLeuven

¹⁷ De viceminister-president. Vlaams minister van onderwijs. De Vlaamse minister van werk, economie, innovatie en sport. (2015). Nota aan de Vlaamse Regering. Conceptnota 'Geïntegreerd beleid voor erkenning van competenties (EVC)'

In het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan (Samenvatting p. 17)¹⁸ is ook een doelstelling opgenomen die verband houdt met het voorliggende ontwerp van decreet, met name: 'kwaliteiten en competenties valideren'. "Niet alle leerloopbanen verlopen even gemakkelijk. De Vlaamse overheid wil het mogelijk maken dat jongeren toch hun verworven kwaliteiten en talenten ten volle kunnen inzetten op de arbeidsmarkt. Projecten met flexibele leerwegen, kwalificatiebewijzen en de erkenning of validering van verworven competenties opgedaan in en buiten het onderwijs kunnen de doorstroom vergemakkelijken". Drie operationele doelstellingen zijn geformuleerd, één ervan is verbonden met voorliggend dossier. "5.3.2.Kwalificatiebewijzen en delen van kwalificaties, inclusief EVC (erkennen van verworven competenties). Flexibele trajecten in het onderwijs (zowel leerplicht als hoger) zijn nu reeds mogelijk. Jongeren die zonder kwalificatie het onderwijs hebben verlaten en de draad weer willen opnemen (via bijv. deeltijds onderwijs, volwassenenonderwijs, beroepsopleidingen ...) zouden voor de competenties die ze succesvol hebben verworven een studiebewijs moeten kunnen krijgen of (na een EVC-assessment) een bewijs van competenties." (p. 11/12)¹⁹ Voorstellen hiervoor worden gedaan in het kader van het werken aan een geïntegreerd EVC-beleid. Hiermee is duidelijk dat wat uitgewerkt wordt in voorliggend ontwerp van decreet als algemeen kader ook relevant is voor jongeren – meer bepaald voor jongeren die het leerplichtonderwijs hebben verlaten (cf. infra).

6 Opties

→ **Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand**

Geen initiatieven voor het creëren van een uniform en transparant kader rond EVC; geen interventies die de maatschappelijke impact voor de burger vergroten, die de kwaliteit bevorderen van de beoordeling van competenties of die rekening houden met delen van beroepskwalificaties.

De verschillende beleidsdomeinen hebben een eigen EVC-aanpak van de verschillende fasen gaande van identificatie, documentatie over beoordeling en certificering van competenties. Er is geen uniforme definitie noch transparant kader en er is geen koppeling met de (beroeps)kwalificaties uit de Vlaamse kwalificatiestructuur. Een recent overzicht van huidige EVC-initiatieven in de diverse beleidsdomeinen is ook opgenomen in Country report Belgium-Flanders. (2016). Update to the European inventory on validation of non-formal and informal learning²⁰. Momenteel bereiken we met deze initiatieven al tal van burgers. Maar tegelijk zijn deze initiatieven vaak geïsoleerd van mekaar uitgewerkt en ingezet waardoor er ook nog veel onderbenut potentieel is. Voor het documenteren en beoordelen van de competenties zijn er verschillende referentiekaders in voege. Er is meestal nog geen koppeling met de VKS en er zijn ook amper afspraken gemaakt om met gemeenschappelijke standaarden te werken. Het kwaliteitstoezicht is beperkt. Als er al aparte competenties of delen van kwalificaties worden gevalideerd, dan is er meestal geen link met de volledige beroepskwalificatie.

→ **Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie**

Decretale verankering van een aantal generieke principes m.b.t. EVC voor de fasen van beoordeling en certificering, waaronder koppeling aan de VKS (beroepskwalificaties) en het werken met EVC-standaarden; registratie van organisaties als EVC-testcentra die voor verworven competenties beroepskwalificatiebewijzen (of delen daarvan) mogen afleveren en het vastleggen van het kwaliteitstoezicht op de trajecten die deze EVC-testcentra aanbieden.

Het voorontwerp van decreet hanteert een brede definitie van EVC (cf. 4 fasen van herkennen tot erkennen), maar de focus van de regelgeving ligt op de laatste twee kwalificerende fasen, m.n. het beoordelen en certificeren van competenties door EVC-testcentra. Het toepassingsgebied is beperkt tot de beroepskwalificaties, d.w.z. de beroepskwalificerende EVC-trajecten aangeboden zowel binnen als buiten onderwijs (zowel door testcentra die onderdeel zijn van een door de Vlaamse gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde

¹⁸ Zie: "http://jkp.vlaanderen/assets/downloads/JKP_samenvatting_digitale_versie.pdf

¹⁹ Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019. Onderwijs 1.

²⁰ https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2016/2016_validate_BE_NL.pdf

onderwijsinstelling als door testcentra die dat niet zijn). Voor het beoordelen en certificeren zijn de beroepskwalificaties uit de VKS het referentie- en meetkader (via de EVC-standaarden).

De keuze is gemaakt om in dit voorontwerp van decreet enkel beroepskwalificerende EVC-trajecten te regelen precies omdat beroepskwalificaties ook buiten onderwijs afgeleverd kunnen worden en zij dus de verbindende factor zijn tussen de verschillende beleidsdomeinen. Dit neemt niet weg dat binnen onderwijs ook verder gewerkt kan worden aan EVC voor onderwijskwalificaties.

EVC-testcentra baseren zich voor de beoordeling op EVC-standaarden die bepalen welke assessmentmethoden aangewezen zijn om de competenties uit de BK te testen. Een individu dat aantoonbaar over de competenties te beschikken, ontvangt van het EVC-centrum een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties. Om deze bewijzen te kunnen (blijven) afleveren, moet een EVC-testcentrum geregistreerd zijn en een gunstig resultaat behalen bij het kwaliteitstoezicht van de door hem aangeboden EVC-trajecten.

Het extern kwaliteitstoezicht op EVC-trajecten die worden aangeboden binnen onderwijs (dus met een testcentrum binnen een onderwijsinstelling zoals bijv. een CVO) gebeurt voor niveau 1-4 volgens de bepalingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende kwaliteit van onderwijs en voor niveau 5-8 volgens de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs m.b.t. het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie. Het extern kwaliteitstoezicht op EVC-trajecten buiten Onderwijs (binnen Werk of een ander domein) zal gebeuren volgens de bepalingen van het voorontwerp van decreet betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader (het zogenaamde GKK-decreet).

Vertrekkende van deze principes is het dan aan de respectievelijke beleidsdomeinen om hun EVC-aanpak hier verder op te enten en een organisatie- en financieringsmodel uit te werken.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Nog niet reguleren maar sensibiliseren via het voeren van een breed EVC-beleid in de diverse beleidsdomeinen. Streven naar consensus en transparantie over het concept en de aanpak van EVC via onderlinge afspraken tussen de beleidsdomeinen; stimuleren van het gebruik van de VKS en EVC-standaarden via good practices; vrijwillige registratie van organisaties en instellingen die als EVC-testcentrum willen fungeren; het kwaliteitstoezicht gebeurt via de bestaande kwaliteitsdecreten.

Er komt dan geen decretale verankering van het uniform en transparant kader voor EVC, maar consensus wordt wel nagestreefd door regelmatig overleg tussen de betrokken beleidsdomeinen en het voeren van een geïntegreerd EVC-beleid. De brede visie op EVC (cf. 4 fasen van herkennen tot erkennen) wordt uitgewerkt en verspreid binnen elk beleidsdomein, met beleidsdomeinspecifieke invullingen en toepassingen. Voor het beoordelen van de beroepskwalificaties worden gezamenlijke afspraken gemaakt en onderling criteria afgesproken. Er kan op vrijwillige basis worden samengewerkt aan EVC-standaarden. De uitkomst van de beoordeling van competenties bij een testcentrum moet zo transparant mogelijk worden opgelijst, zodat de (toekomstige) werkgever hiervan gebruik kan maken in diens competentie- en verloningsbeleid en zodat de uitwisseling met andere opleidingsverstreckers mogelijk is. Indien beroepskwalificatiebewijzen buiten onderwijs worden afgeleverd moet het EVC-testcentrum voldoen aan de vereisten van het zogenaamde GKK-decreet.

Het extern kwaliteitstoezicht op EVC-trajecten die worden aangeboden binnen onderwijs (dus met een testcentrum binnen een onderwijsinstelling zoals bijv. een CVO) gebeurt voor niveau 1-4 volgens de bepalingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende kwaliteit van onderwijs en voor niveau 5-8 volgens de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs m.b.t. het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie.

Vertrekkende van deze principes is het dan aan de respectievelijke beleidsdomeinen om hun EVC-aanpak hier verder op te enten en een organisatie- en financieringsmodel uit te werken.

→ Optie 4: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Decretale verankering van een aantal generieke principes m.b.t. EVC, ook voor de niet-kwalificerende stappen van EVC namelijk identificatie en documentatie (dus voor de 4 fasen van EVC).

Deze optie zou betekenen dat alle organisaties die een aanbod hebben in het ondersteunen van burgers m.b.t. het in kaart brengen en valideren van competenties (bijv. via portfolio, afleveren competentiepaspoort) ook aan de voorwaarden moeten voldoen: zich moeten laten erkennen als EVC-aanbieder en dat ze de competenties van de burger steeds moeten koppelen aan de beroepskwalificaties uit de VKS en dat alle EVC-aanbieders een kwaliteitstoezicht op trajectniveau moeten toelaten.

Deze optie is tijdens het besluitvormingsproces weggelaten omdat ze een te sterke regulering impliceert en de eigenheid van de beleidsdomeinen, met hun specifieke doelgroepen geen recht aandoet. Voor sommige burgers volstaat het om hun competenties in een informele of non-formele context gewaardeerd te zien, zonder dat zij daarvoor formele erkenning wensen. Het over-reguleren van dit hele proces zou de positieve impact te niet doen en de bestaande diversiteit aan initiatieven fnuiken. Onze doelstellingen kunnen op die manier niet gerealiseerd worden.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Doelgroepen van het voorontwerp van decreet betreffende een geïntegreerd EVC-beleid zijn:

- **EVC-kandidaten** (enkel volwassenen)
 - o de jongvolwassenen / jongeren van 18-24 jaar
 - o ouderen
 - o nieuwkomers
 - o werkzoekenden
 - o werknemers

Aantallen en kenmerken van de doelgroep zijn beperkt terug te vinden in de studies aangehaald onder punt 4, probleemstelling. Binnen onderwijs zijn het veelal cursisten of studenten die een opleiding willen aanvangen/voortzetten en met het oog op vrijstellingen de EVC-procedures doorlopen. De kandidaten die puur voor een EVC-bewijs intekenen (zonder bijkomende opleiding) zijn beperkt.

Binnen het jeugd- en sociocultureel werk gaat het om mensen die in het kader van een vrijwilligersactiviteit of vormingsmoment hun competenties opgelijst willen zien.

Voor het ervaringsbewijs is er een beter onderbouwd zicht op de (kenmerken van de) doelgroep. Uit het jaarrapport Ervaringsbewijs (2015) blijkt dat bijna 86 % van de kandidaten behoort tot één van de kansengroepen (50+, allochtonen, arbeidsgehandicapten, kort- en middengeschoolden). Het aandeel werkzoekenden bleef doorheen de jaren op peil en bedraagt 44 % en het aandeel vijftigplussers bedraagt 23,6 %.

- **Aanbieders van EVC-trajecten:** organisaties die als erkend EVC-testcentrum (willen) fungeren
 - o Onderwijs- en opleidingsverstrekkers (EVC-testcentra binnen onderwijs)
 - o EVC-testcentra buiten onderwijs
 - Publieke organisaties
 - Private organisaties
- **Afnemers van EVC-bewijzen** (andere dan de EVC-kandidaten)
 - o De arbeidsmarkt en werkgevers
 - Private bedrijven
 - Overheid
 - o Onderwijs- en opleidingsverstrekkers

In het reeds aangehaalde in Country report Belgium-Flanders. (2016). Update to the European inventory on validation of non-formal and informal learning Country report Belgium²¹ is een overzicht beschikbaar van EVC-aanbieders en afnemers en hun kenmerken.

Toets lokale besturen

Het voorliggend voorontwerp van decreet kan een weerslag hebben op de lokale besturen in de mate waarin zij wensen op te treden als EVC-testcentrum. Bijgevolg, bij de analyse van de effecten voor de verschillende doelgroepen, zijn de effecten voor 'EVC-aanbieders' ook op de lokale besturen van toepassing voor zover zij als EVC-testcentrum optreden.

Daarnaast zijn de lokale besturen mogelijk ook gevat in hun rol als inrichtende macht van een onderwijsinstelling. De effecten voor 'de EVC-afnemers' kunnen dus ook op hen van toepassing zijn.

Het voorontwerp van decreet heeft evenwel geen rechtstreekse weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

Armoedetoets

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat armoede en sociaaleconomische kansen sterk met elkaar zijn gerelateerd. Vaak is het echter moeilijk om het onderscheid tussen oorzaak en gevolg te maken, aangezien verschillende mechanismen tegelijk werkzaam zijn. Bovendien moeten we aandacht blijven hebben voor wetenschappelijke prognoses die stellen dat door globalisering, flexibilisering van de arbeidsmarkt en toenemend belang van digitale vaardigheden, de armoedeproblematiek zal toenemen in plaats van afnemen.

Door het in kaart brengen, bekrachtigen en erkennen van competenties moeten burgers meer inzicht krijgen in hun competenties, sterker staan om loopbaantransities te maken (naar werknemerschap, naar ondernemerschap) en vlot in verkorte leerpaden kunnen instappen (stimulans voor levenslang leren) en leerladders kunnen beklimmen. Op die manier worden de kansen op de arbeidsmarkt verhoogd, ook voor mensen in (kans)armoede. Daarnaast zou het ook een gunstig effect moeten hebben op de participatie aan het levenslang leren.

Het voorontwerp van decreet genereert evenwel geen specifieke effecten voor mensen in kansarmoede. Bij de analyse van de effecten hieronder zijn de effecten voor 'jongeren 18-24 jaar' en 'volwassen EVC-kandidaten' uiteraard ook van toepassing op de sociaaleconomisch zwakkere jongeren of volwassenen. Op deze manier wil het voorliggend voorontwerp van decreet bijdragen aan het bereiken van de doelstelling van de Vlaamse Overheid in het kader van het Vlaamse Hervormingsprogramma voor de EU2020-strategie. Daarin heeft de Vlaamse Regering zich ertoe verbonden om het aantal personen met een inkomen onder de armoederisicodrempel tussen 2008 en 2020 met 30% te verminderen. Dat betekent dat in 2020 het aantal personen met een huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel gedaald moet zijn tot maximaal 430.000 personen.

Joker – Kind- en Jongereneffectrapport

Tijdens de voorbereiding en opmaak van voorliggende regelgeving hebben we de effecten ervan voor (kinderen en) jongeren overwogen.

Het is duidelijk dat de regeling m.b.t. beoordelen en erkennen van competenties *niet* van toepassing is op **kinderen**. Hoewel kinderen in allerlei (formele, non- en informele) contexten competenties verwerven, is het vooral de bedoeling dat zij in het onderwijs een kwalificatie behalen, door de deelname aan een collectief, socialiserend proces met aandacht voor levenslang leren, maar zonder al te veel nadruk te leggen op latere

²¹ https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2016/2016_validate_BE_NL.pdf

tewerkstelling. EVC van beroepskwalificaties dat in voorliggend voorontwerp van decreet centraal staat, heeft dan ook weinig nut voor leerplichtige jongeren.

Jongeren kunnen via vrijwilligerswerk of activiteiten tijdens de vakanties (bijv. meewerken met familielid) of een buitenlands verblijf competenties verwerven die (later) een belangrijk deel uitmaken van een beroepskwalificatie. Het is belangrijk dat te erkennen, maar daarom is het nog niet aangewezen dat een (secundaire) school zich ook gaat specialiseren in het beoordelen van deze competenties, los van de andere eindtermen en het behalen van een onderwijskwalificatie. Vandaar dat in de Conceptnota EVC (2015) opgenomen was dat “Het luik algemene vorming in het leerplichtonderwijs valt buiten het toepassingsgebied van het geïntegreerd EVC-beleid.”

De VLOR nam in haar advies hierover een dubbele houding aan en vroeg om ‘het secundair onderwijs in het EVC-beleid op te nemen’ Tegelijk geeft het advies terecht aan dat het leerplichtonderwijs staat voor een brede opdracht van algemene vorming en duurzame inzetbaarheid (doorstroming naar opleidingstrajecten of naar de arbeidsmarkt) waarmee de logica van een formeel assessment niet verzoenbaar is. **(Zie ook bijlage 1).**

Voor de leerplichtige jongeren zijn er binnen de grenzen van de huidige regelgeving voldoende mogelijkheden voor het volgen van flexibele leerwegen. Jongeren die bijv. een vreemde taal goed beheersen (door langdurig verblijf in het buitenland) kunnen op school tijdens de lessen alternatieve opdrachten krijgen. Het installeren van een EVC-testcentrum voor bepaalde beroepskwalificaties in een school, schiet haar eigen doelen voorbij.

Jongeren die de school vroegtijdig verlaten hebben, kunnen soms wel toegeleid worden naar EVC. Dit is het geval als zijbuiten het formele leren om, veel competenties zouden hebben verworven (bijv. door vakantie- of studentenjobs) die nuttig zijn in het kader van een beroep.

Het aantal jongeren dat zonder formele kwalificatie vroegtijdig uitstroomt is aanzienlijk. In 2017 stroomde 7.8% van de Vlaamse schoolverlaters (< 30 jaar) ongekwalificeerd uit het onderwijs. Dat zijn 5621 jongeren waarvan er 34.3% nog werkzoekend is 1 jaar na uitstroom. In totaal waren er gemiddeld 42.256 jongeren (< 25 jaar) niet-werkende werkzoekenden in 2017. De groep jongeren die wel competenties zou hebben verworven die belangrijk zijn in het kader van tewerkstelling is naar onze schatting eerder klein. De meeste jongeren met echt relevante beroepscompetenties zullen wellicht al meerdere jaren beroepservaring moeten hebben (en dus de facto plus 25 jaar zijn). Toch is het ook voor deze doelgroep dat de voorgestelde maatregelen van belang zijn. Het voorontwerp van decreet EVC kan deze jongeren kansen bieden om de draad terug op te nemen, na een positieve beoordeling een deelkwalificatie of beroepskwalificatie te behalen en zo de kansen op tewerkstelling te verhogen of weer een opleiding aan te vatten. Ook voor bedrijven wordt dan duidelijker dat sommige jongeren al over heel wat competenties beschikken, zij kunnen hun loopbaanbeleid daarop aanpassen.

De verwachte effecten van het stimuleren van EVC-trajecten gebaseerd op de beoordeling van competenties uit erkende beroepskwalificaties zijn dezelfde voor alle betrokken EVC-kandidaten, maar zijn voor jongvolwassenen (met relevante beroepscompetenties) nog meer van belang.

Met de tweede optie garanderen we dat de via EVC behaalde kwalificatiebewijzen (of delen daarvan) ook effectief de kansen van jongeren vergroten. Het EVC- aanbod zal transparanter worden en de aantrekkelijkheid om een EVC-traject te doorlopen, zal stijgen door de grotere maatschappelijke impact. De toegenomen mobiliteit is voor deze doelgroep zeer belangrijk, zeker wanneer het gaat over het remediëren van ongekwalificeerde uitstroom.

Nuloptie

Effectbeschrijving

De burger die over competenties beschikt, maar hiervoor (nog) geen formeel studiebewijs heeft, vindt vandaag zonder hulp moeilijk het juiste aanbod. Om de eigen competenties te laten beoordelen en certificeren, kunnen mensen nu terecht bij diverse organisaties die elk een eigen aanpak hanteren van EVC. Binnen dit (te) beperkt en versnipperd aanbod riskeren EVC-kandidaten al vroeg af te haken en moeten de EVC-aanbieders (te) veel moeite doen voor (te) weinig kandidaten. Doordat er vaak nog geen (expliciete) link is met de VKS of doordat geen gezamenlijke EVC-standaarden worden gehanteerd, blijft de waarde van de afgeleverde EVC-bewijzen beperkt. Voor werkgevers en afnemende onderwijsinstellingen is de kwaliteit van de beoordeling en de gehanteerde criteria niet steeds duidelijk. De maatschappelijke impact is dan ook gering.

Toch hecht de huidige samenleving en de arbeidsmarkt in het bijzonder meer en meer belang aan competenties.

Niet ingrijpen zal het burgers nog moeilijker maken: zij willen hun competenties in kaart brengen en eventueel laten certificeren, maar het veld is er niet klaar voor.

Het is moeilijk om de effecten kwantitatief te duiden, daar de beschikbaarheid van gegevens over EVC uiterst beperkt is.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Volwassen EVC-kandidaten	-Er zijn al diverse organisaties actief op het vlak van identificeren, documenteren, beoordelen en certificeren waar burgers terecht kunnen -In kaart brengen van competenties gebeurt vaak op in- of non formele wijze, wat voor veel burgers voldoende is, doorgaan tot stap 3 en 4 is soms niet nodig of gewenst -Minder formalisering van EVC (bijv. geen gestandaardiseerde aanpak) verlaagt voor sommige kandidaten de drempel -Aantal cursisten/studenten geeft voorkeur aan volgen van module/cursus op instappen in EVC > voor hen is huidige situatie OK -In bepaalde sectoren ondervindt men wel een meerwaarde met ervaringsbewijs (voorwaarde voor tewerkstelling of betere verloning)		- Aanbod van wat deze organisaties precies doen m.b.t. EVC is niet transparant: verhoogt de drempel - Diverse aanpakken, methodes, referentiekaders en criteria: leidt tot gebrek aan vertrouwen, shoppen want elders nieuwe kans wagen? - EVC in functie van verkorting van leertraject: enkel mogelijk aan de onderwijsinstelling waar men vrijstellingen wil/kan krijgen > wordt als beperkend ervaren - Weinig effect naar tewerkstelling (bij een aantal ervaringsbewijzen blijft men vaak werkzoekend na behalen ervaringsbewijs) - Burger die bij werkgever aanklopt met ervaringsbewijs/portfolio/vrijstelling stuit op onbekendheid/onbegrip - Indien net niet alle competenties uit een kwalificatie verworven: beoordeling voor niets geweest, men behaalt geen bewijs (of toch geen met maatschappelijke waarde)	
Jongeren 18-24 jaar	Naast de genoemde voordelen: -Bepaalde organisaties zijn al bezig het competentiegericht werken en in kaart brengen van competenties van jongeren, bijv. Jes via de C-stick		Jongeren vaak nog minder op de hoogte van bestaand aanbod > gebrek aan inzicht in eigen competenties Huidige initiatieven door afwezige link met BK te weinig impact op formele opleidingsinitiatieven of tewerkstelling,	

EVC-aanbieders ○ Onderwijs- en opleidingsverstrekkers (EVC-testcentra binnen onderwijs) ○ EVC-testcentra buiten onderwijs	-Organisaties kunnen via specifieke ESF-oproep erkend worden als testcentrum voor het ervaringsbewijs; zij deden reeds veel ervaring op met assessments en in bepaalde sectoren is het succesvol (koppeling regelgeving)	- Organisaties/instellingen bezig met (1 of meer van de 4 fasen van) EVC kunnen niet naar elkaar doorverwijzen, wegens ontbrekend overzicht - Ontwikkelen van EVC-instrumentarium kost veel tijd en geld, niet zeker dat aantal deelnemers zal toenemen, verlieslatend? - Voor onderwijsinstellingen: hoe beter het resultaat van EVC, hoe meer vrijstellingen en dus hoe minder nog op te nemen modules / opleidingsonderdelen en dus inkomstenverlies - Weinig burgers bereikt via huidige testcentra ervaringsbewijs	
EVC-afnemers ○ De arbeidsmarkt en werkgevers ○ Onderwijs- en opleidingsverstrekkers	-Bepaalde sectoren hebben het ervaringsbewijs aanvaard, bepaalde werkgevers zien de meerwaarde en wensen geen verandering	- Huidige ervaringsbewijs/ huidige vrijstellingen in volwassenenonderwijs niet gebaseerd op beroepskwalificatie: minder maatschappelijke impact, vergelijking en uitwisseling bemoeilijkt en ook minder evident om (buiten betreffend CVO) vrijstellingen toe te kennen - Zonder gemeenschappelijke competentietaal en kwaliteitstoezicht > weinig garanties voor werkgevers dat de competenties effectief verworven zijn; voorkeur klassieke diploma's	

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

De burger die over competenties beschikt en hiervoor een formeel studiebewijs wenst, vindt in het overzicht van geregistreerde testcentra waar hij terecht kan voor de beoordeling van de eigen competenties.

De manier waarop die beoordeling verloopt, is vastgelegd en gebaseerd op EVC-standaarden. Deze standaarden zijn rechtstreeks afgeleid zijn uit de beroepskwalificaties en dus gelinkt aan de VKS waardoor de waarde van de afgeleverde EVC-bewijzen stijgt. Voor werkgevers en afnemende onderwijsinstellingen worden hierdoor de kwaliteit van de beoordeling en de gehanteerde criteria duidelijk. De maatschappelijke impact vergroot. Voor burgers die nu ook voor delen van kwalificaties een bewijs kunnen krijgen, wordt een EVC-traject aantrekkelijker. Voorwaarde is wel dat er binnen de beleidsdomeinen structurele financiering wordt voorzien voor de erkende EVC-testcentra.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Volwassen EVC-kandidaten	- Aanbod van testcentra wordt transparanter: verlaagt de drempel - Geregistreerde centra, onder kwaliteitstoezicht: vergroot het vertrouwen - VKS en EVC-standaarden als uniform kader: kandidaten kunnen zich beter voorbereiden, 'shoppen' (elders kans wagen) zal ingeperkt worden - Duidelijke kwalificatiebewijzen: vrijheid om afnemers te kiezen - Delen van een kwalificatie worden gecertificeerd: inzicht in wat men wél kan, vergroot zelfvertrouwen - Verhoogde kans op tewerkstelling wegens bekendheid bij de werkgever - Ook mogelijkheid om in CVO of andere aanbieder competenties te laten testen zonder (vooraf) in te schrijven voor cursusaanbod		- Voor sommige burgers verhoogt een meer geformaliseerde aanpak van EVC de drempel	
Jongeren 18-24 jaar	- Jongeren met veel competenties verworven via 'ervaring' maar weinig formele kwalificaties, kunnen dankzij geregistreerde centra draad terug opnemen > vergroot zelfvertrouwen en kansen op opklimmen leerladder / tewerkstelling		-	

EVC-aanbieders o Onderwijs- en opleidingsverstrekkers (EVC-testcentra binnen onderwijs) o EVC-testcentra buiten onderwijs	- Geregistreerde testcentra: mogelijkheid tot profilering - Kwaliteitstoezicht: verhoogt de kwaliteit van de werking, stimuleert ook de reflectie op ev. andere activiteiten dan EVC (opleiding, coaching) - Afleveren bewijzen van beroepskwalificatie: meer maatschappelijke impact, en gemakkelijker vrijstellingen toekennen (automatisch voor onderwijsinstellingen onderling; of indien organisaties buiten onderwijs met Onderwijsinspectie samenwerken) - Beschikbaar register van testcentra maakt doorverwijzing naar specifieke BK-beoordeling gemakkelijker - CVO zien mogelijk doelpubliek uitbreiden/verbreden omdat kandidaten competenties kunnen laten testen (ook al zijn ze vooraf niet geïnteresseerd in volgen modules)		- Weerstand tegen verandering - Testcentra (ook zij die vooralsnog succesvol zijn): moeten voldoen aan nieuwe/extra voorwaarden om geregistreerd te worden en blijvend kwalificatiebewijzen te mogen afleveren - Om een geregistreerd EVC-testcentrum te zijn, moeten onderwijsinstellingen hun EVC-trajecten loskoppelen van hun onderwijsaanbod/vrijstellingsbeleid (naast hun functie van opleiding, komt de functie competentiebeoordeling).	
EVC-afnemers o arbeidsmarkt en werkgevers o Onderwijs- en opleidingsverstrekkers	- Door EVC-standaarden: zicht op wat bij de mensen met EVC effectief is beoordeeld en vastgesteld - Door kwaliteitstoezicht: garanties dat competenties wel degelijk verworven zijn, minder/geen herhaling van assessments nodig		- Bepaalde sectoren hebben het ervaringsbewijs wel aanvaard, zij zullen zich opnieuw moeten aanpassen aan andere vorm van EVC-output - Sommige CVO hebben geen vertrouwen in beoordeling die elders gebeurde of ervaren de EVC-standaarden als een overschrijden van de autonomie m.b.t. evaluatie	

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Door het voeren van een breed EVC-beleid in de diverse beleidsdomeinen, is er geen decretale verankering van een uniform en transparant kader voor EVC en dus geen 'verplichtende' basis. Onderlinge afspraken tussen beleidsdomeinen bevorderen wel het gebruik van de VKS als referentiekader waardoor geleidelijk aan en voor bepaalde organisaties de maatschappelijke impact van EVC voor de burger wel zal stijgen. Toch zal er niet onder dezelfde druk aan EVC-standaarden worden gewerkt, waardoor alles maar heel traag (of niet) zal kunnen evolueren en burgers misschien onvoldoende effecten ervaren. Het kwaliteitstoezicht op de organisaties/onderwijsinstellingen die bewijzen van beroepskwalificatie (of delen daarvan) willen afleveren, gebeurt via de bestaande kwaliteitsdecreten wat een toenemende kwaliteit garandeert. Elk beleidsdomein zal nog eigen initiatieven moeten nemen om voor de EVC-testcentra die volgens de afgesproken werkwijze handelen, een organisatie- en financieringsmodel uit te werken. De effecten schommelen dus tussen die van de nuloptie en de gekozen optie en zijn afhankelijk van de mate van samenwerking.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Volwassen EVC-kandidaten	- Meer vrijwillige samenwerking en transparantie tussen de diverse organisaties actief op het vlak van identificeren, documenteren, beoordelen en certificeren, is hulp voor burger (doorverwijzing) - Voor centra onder kwaliteitstoezicht (die bewijzen van BK afleveren): vergroot het vertrouwen van burger in procedure		- Versnipperd aanbod zal maar traag wijzigen gezien geen verplichting vanuit regelgeving - Bovendien zullen verschillen mbt beoordeling van competenties blijven bestaan tussen organisaties die wel/niet meedoen met nieuwe beleid en wel niet onder toezicht vallen/BK-bewijzen afleveren > onduidelijkheid blijft voor burger - Maatschappelijke impact van EVC verhogen zonder regulering lukt niet zoals ervaring van 2 decennia aantoon	
Jongeren 18-24 jaar	- Jongeren met veel competenties verworven via 'ervaring' maar weinig formele kwalificaties, kunnen dankzij geregistreerde centra draad terug opnemen > vergroot zelfvertrouwen en kansen op opklimmen leerladder / tewerkstelling			
EVC-aanbieders o Onderwijs- en opleidingsverstrekkers (EVC-testcentra binnen onderwijs) o EVC-testcentra buiten onderwijs	- Organisaties die binnen geïntegreerd beleid hun aanpak stroomlijnen, kunnen zich profileren - Kwaliteitstoezicht: verhoogt de kwaliteit van de werking, stimuleert ook de reflectie op ev. andere activiteiten dan EVC (opleiding, coaching) - Voor die organisaties die vrijwillige meedoen en bewijzen van beroepskwalificatie afleveren: meer maatschappelijke impact, en gemakkelijker vrijstellingen toekennen		- Weerstand tegen verandering, sommige organisaties zullen zich profileren (binnen nieuwe EVC-beleid, andere niet) ontbrekend overzicht > moeilijk doorverwijzen - Weinig burgers bereikt via huidige testcentra ervaringsbewijs of via huidige vrijstellingenbeleid > zal wellicht niet sterk toenemen > loont niet? - Ontwikkelen van EVC-instrumentarium kost veel tijd en geld, niet zeker dat aantal deelnemers zal toenemen, verlieslatend?	

EVC-afnemers o De arbeidsmarkt en werkgevers o Onderwijs- en opleidingsverstrekkers	- Indien EVC-bewijs afkomstig van organisaties die vrijwillig mee instappen: o Door EVC-standaarden: zicht op wat bij de mensen met EVC effectief is beoordeeld en vastgesteld o Door kwaliteitstoezicht: garanties dat competenties effectief verworven zijn, minder bijkomende assessments nodig		- Maatschappelijke impact van EVC verhogen zonder regulering lukt niet zoals ervaring van 2 decennia aantoon - Zonder verplichte gemeenschappelijke competentietaal en kwaliteitstoezicht > weinig garanties voor werkgevers dat de competenties effectief verworven zijn; voorkeur klassieke diploma's

8 Vergelijking van de opties

Beslissingscriteria die werden gehanteerd:

- In eerste instantie moet de burger er op vooruitgaan: beter zijn/haar weg vinden in EVC-landschap en met behaald resultaat een grotere maatschappelijk impact van het EVC-bewijs ervaren – met als ultiem doel hogere deelname.
- Voor kinderen en jongeren moet de gemaakte keuze voldoende aansluiten bij hun leefwereld.
- Aangezien vooraf een beleidsdomein-overschrijdend beleid en een geïntegreerde aanpak door de Vlaamse Regering was vastgelegd (conceptnota EVC, 2015) moet de aanpak gedragen zijn binnen alle betrokken beleidsdomeinen en moeten de principes die verankerd worden er ook toepasbaar zijn.
- Belangrijk ook is een oplossing op langere termijn, waarbij er, eerder dan een beroep te doen op vrijwillige medewerking, een duidelijk engagement van de betrokkenen wordt gevraagd.
- Uit de European Inventory on validation of non-formal and informal learning, blijkt dat er een correlatie is tussen het hebben van breed verspreide, goed functionerende EVC-praktijken en de aanwezigheid van een wetgevend kader in combinatie met een breed beleid (“a clear national legal or policy framework”)²²

Argumentatie van de finale keuze:

Niets doen (nuloptie – niet ingrijpen) is geen optie wanneer we onze doelstellingen willen realiseren.

Optie 2

- biedt de meeste garantie op het vergroten van de maatschappelijke impact van EVC voor de burger, op een toename van kwaliteitsvolle EVC-mogelijkheden en bijgevolg ook op een stijging van het aantal gebruikers.
- Is bovendien afgestemd met de betrokken beleidsdomeinen (vnl. Werk en Onderwijs). Zo is de focus op de beroepskwalificaties (gemene deler) een bewuste keuze; net als de bepaling van voorwaarden ten aanzien van verstrekkers met een aanbod op vlak van beoordeling en certificering (via een BK-bewijs of onderdeel ervan).
- Is afgestemd op de belangen van kinderen en jongeren. Voor leerplichtige kinderen en jongeren is de school een plaats van gezamenlijke socialisatie en competentieverwerving en de secundaire school fungeert dan ook beter niet als EVC-testcentrum. Voor jongeren die op een of andere manier veel beroeps-gerelateerde competenties hebben verworven, biedt de gekozen optie kansen om de draad terug op te nemen, na een positieve beoordeling een deelkwalificatie of beroepskwalificatie te behalen en zo de kansen op tewerkstelling te verhogen of weer een opleiding aan te vatten. Ook voor bedrijven wordt dan duidelijker dat sommige jongeren al over heel wat competenties beschikken, zij kunnen hun loopbaanbeleid daarop aanpassen.

Door te kiezen voor de decretale verankering van een aantal principes hebben we een kader dat een concreet engagement vraagt m.b.t. de laatste fasen van EVC. Zonder decreet is het moeilijker om afspraken voor een

²² 2010 update of the European Inventory on Validation of Non-formal and Informal Learning – Executive summary of Final Report By Jo Hawley, Manuel Souto Otero and Claire Duchemin, see: <https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2011/77641.pdf>

uniforme uitvoering te maken. Zo kan dit voorontwerp van decreet mogelijks ook opnieuw opening bieden richting de tewerkstelling op basis van gevalideerde competenties binnen overheidsdiensten (naast formele diploma's). Een te sterke regulering anderzijds doet de eigenheid van de beleidsdomeinen, met hun specifieke doelgroepen geen recht aan. Het respecteert de bestaande diversiteit niet.

Het verschil met de derde optie is vooral de factor 'onzekerheid': omdat daar een decretale basis ontbreekt, zijn de effecten afhankelijk van de mate van samenwerking.

Het invoeren van een algemeen kader via (beleidsdomeinoverstijgende) wetgeving is nog meer haalbaar indien het ook past in een breed gedragen, geïntegreerd beleid. In die zin is **optie 2, in combinatie met optie 3** het meest aangewezen.

9 Uitvoering

De inwerkingtreding van de regelgeving is nu voorzien voor april 2019, maar is onderhevig aan de uitkomst en het verloop van de onderhandelingen. Het voorontwerp van decreet is opgevat als een kaderdecreet dat een aantal voorwaarden vastlegt voor organisaties en instellingen (EVC-aanbieders) die de laatste twee fasen van EVC (beoordeling en certificering) aanbieden. Voor de uitvoering van deze voorwaarden (is) zijn nog (een) uitvoeringsbesluit(en) voorzien:

- Procedure erkenning EVC-standaarden
- Model vastleggen bewijs van competenties, bewijs van deelkwalificatie (of verwijzen naar bestaande modellen) en bepalen van de modaliteiten uitreiking van de bewijzen
- Procedure bepalen voor erkenningsaanvraag EVC-trajecten; procedure bepalen voor de beoordeling van de ingediende aanvraagdossiers
- Modaliteiten bepalen voor register van EVC-testcentra, voor de opname van de EVC-testcentra in het register en voor de intrekking van de registratie.

Voor de beheerskosten, de ev. impact op het personeelsbestaan van de VO en de budgettaire inpasbaarheid van de regelgeving verwijzen we naar de bijgevoegde nota voor de inspectie van financiën.

10 Administratieve lasten

Volwassen EVC-kandidaten	- Zoeken en contacteren EVC-testcentrum, voorbereiden dossier, doorlopen assessment
Jongeren 18-24 jaar	- Zoeken en contacteren EVC-testcentrum, voorbereiden dossier, doorlopen assessment
Organisaties/onderwijsinstellingen die als erkend EVC-testcentrum willen fungeren	- Aanvragen van erkenning voor aangeboden trajecten - Beschikken over kwaliteitsgarantie op organisatieniveau - Uitwerken EVC-instrumentarium o.b.v. EVC-standaarden - Toelaten kwaliteitstoezicht op aangeboden EVC-trajecten (al dan niet bestaande vorm van kwaliteitstoezicht)
Werkgevers/onderwijsinstellingen die afnemers zijn van de EVC-bewijzen	- Kennis nemen van de regelgeving met betrekking tot EVC - Desgevallend gevolg geven aan de cursisten/werknemers/sollicitanten die bewijs van beroepskwalificatie, van deelkwalificatie of van competentie voorleggen.

11 Handhaving

Toezicht op de uitvoering van het voorstel – Betrokkenheid inspectiedienst

Er is in het voorontwerp van decreet kwaliteitstoezicht ingebouwd, zowel wat betreft de kwaliteit van de organisaties/instellingen zelf die fungeren als EVC-testcentra als wat betreft de kwaliteit van de manier waarop zij het EVC-traject aanbieden.

Zoals toegelicht onder punt 9 van deze Reguleringsimpactanalyse zal de Vlaamse Regering verder concrete uitvoering moeten geven aan het decreet voor de feitelijke toepassing van de nieuwe regelgeving. De Vlaamse Regering zal daarbij er uiteraard op toezien dat de basisprincipes bepaald in het decreet worden nageleefd.

Voor het kwaliteitstoezicht is van meet af aan samengewerkt met de Inspectie Onderwijs door de voorstellen met betrekking tot kwaliteitstoezicht consequent met hen af te toetsen. Inspectie Onderwijs is ook vertegenwoordigd in de brede beleidsmatige werkgroep die alles met betrekking tot kwaliteitstoezicht opvolgt. Daarnaast is het voorstel uitgewerkt in nauw overleg met de beleidsondersteuners die werken aan het voorontwerp van decreet betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader (het zgn. GKK-decreet).

De weerslag op de werking, het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de verschillende inspectiediensten is afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt voor de betrokken beleidsdomeinen bij de uitwerking van de voormelde procedure.

Sanctionering van de doelgroepen is niet voorzien.

EVC-kandidaten volgen de regels om een beoordeling van hun competenties te kunnen doorlopen en behalen afhankelijk van het resultaat al of niet een kwalificatiebewijs of een deel ervan.

Organisaties/onderwijsinstellingen die optreden als EVC-testcentrum en erkende EVC-trajecten wensen aan te bieden

- Erkende EVC- trajecten zullen worden opgenomen in een publiek register. Dat vermeldt om welk traject het gaat, wie het traject aanbiedt, sinds wanneer het traject erkend is en wanneer het laatste toezicht plaatsvond. Op die manier is transparant voor de burger via welke EVC-trajecten ze de competenties van een bepaalde beroepskwalificatie kunnen verwerven. De Vlaamse Regering verbindt zich ertoe het register actueel te houden.
- In het geval een organisatie haar kwaliteitsgarantie op organisatieniveau verliest, dan verliest ze ook de erkenning van haar EVC-trajecten. De organisatie mag niet langer bewijzen van beroepskwalificatie, deelkwalificatie of bewijzen van competenties uitreiken. De trajecten worden geschrapt uit het register.

Werkgevers/onderwijsinstellingen die afnemers zijn van de EVC-bewijzen moeten maximaal gevolg geven aan de behaalde EVC-bewijzen. Voor onderwijsinstellingen geldt dat beroepskwalificerende EVC-trajecten van niveau 1 tot 4 waarop het onafhankelijk toezicht samen met/door de onderwijsinspectie plaats vond tot vrijstellingen binnen onderwijskwalificerende trajecten leiden.

12 Evaluatie

De uitwerking van de wetgeving wordt gevolgd via de ambtelijke werkgroep die we ook na de inwerkingtreding van het decreet gaan laten bestaan om alles op te volgen en verder beleid te voeren vertrekkende van het opgemaakte kader.

De decretale verankering van een publiek register waarin de EVC-testcentra zijn opgenomen is een eerste aanzet tot monitoring. Dat register vermeldt om welk traject het gaat, wie het traject aanbiedt, sinds wanneer het traject erkend is en wanneer het laatste toezicht plaatsvond.

Daarnaast zal door entiteiten van de Vlaamse Overheid via administratieve opvolging een aantal gegevens verzameld worden van de aangeboden EVC-trajecten.

Het is belangrijk om op regelmatige basis een overzicht van deze gegevens te hebben via een rapport.

13 Consultatie

Interne consultatie binnen de Vlaamse overheid

- Betrokken beleidsdomeinen:
 - o Onderwijs en Vorming, Werk en Sociale Economie (trekkers)
 - o Cultuur, Jeugd, Sport (en Media); Economie, Wetenschap en Innovatie; Kanselarij en Bestuur; Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Overleg binnen Vlaamse Overheid:
 - o Ambtelijke werkgroep EVC (met vertegenwoordigers uit te betrokken beleidsdomeinen) die tussen oktober 2015 en juni 2017 12 keren samen kwam.
 - o Beleidsorganen Onderwijs: Departementaal Managementcomité, Managementcomité Onderwijs en Vorming, Beleidsraad Onderwijs en Vorming
 - o Beleidsorganen Werk: Strategisch comité Departement Werk, Managementcomité Werk, Beleidsraad Werk
 - o Beleidscoördinatie Onderwijs-Werk, Managementcomité Onderwijs-Werk (MACO), Gemeenschappelijke Beleidsraad Onderwijs en Vorming & Werk en Sociale Economie

Externe consultatie

- Informele consultatie ter voorbereiding van eerste principiële goedkeuring door Vlaamse Regering:
 - o Gesprekken met medewerkers van centra voor volwassenenonderwijs, hoger onderwijsinstellingen
 - o Presentatie van de krachtlijnen van de nieuwe regelgeving aan onderwijskoepels
 - o Toelichting in werkgroepen van VLOR, SERV, VESOC
 - o Gesprekken met VDAB, SYNTRA Vlaanderen, sectoren.
- JoKER: nog geen, overleg Vlaamse Jeugdraad aangewezen
- Formele consultatie na eerste principiële goedkeuring door Vlaamse Regering
 - o *Advies zal gevraagd worden aan VLOR, SERV en SARC*
 - o *Welke stakeholders geconsulteerd? Op welke manier verliep die consultatie?*
 - o *In bijlage: opmerkingen en adviezen en hoe daarmee rekening werd gehouden*

Repliek op adviezen Zie bijlage 1.

14 Contactinformatie

Nathalie Druine

02/553 95 84

nathalie.druine@ond.vlaanderen.be

Beleidsondersteuner Departement Onderwijs en Vorming

Andy Thoelen

02/553 95 62

andy.thoelen@ond.vlaanderen.be

Beleidsondersteuner Departement Onderwijs en Vorming

Griet Smet

02/553 44 05

griet.smet@wse.vlaanderen.be

Beleidsondersteuner departement Werk en Sociale economie

Bijlage 1 – Repliek op adviezen

Er zijn nog geen adviezen opgevraagd bij het voorontwerp van decreet, dit gebeurt na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering. Wel zijn adviezen ontvangen bij de **Conceptnota 'Geïntegreerd beleid voor erkenning van competenties (EVC)' van 17 juli 2015.**

Op 23 oktober 2015 ontving de minister van Onderwijs een advies over de conceptnota EVC **vanwege de VLOR**. Bij de uitwerking van het voorontwerp van decreet is rekening gehouden met dit advies en zijn de aanbevelingen over de hele lijn gevolgd.

- M.b.t. één advies van de VLOR, m.n. aanbeveling 2.2 'Secundair onderwijs in het EVC-beleid opnemen' en meer in het bijzonder 'ook de algemene vorming in het secundair onderwijs [behoort] tot het toepassingsgebied' is verduidelijking nodig.
Zoals het advies aangeeft, hebben ook jongeren in het secundair onderwijs al competenties buiten school verworven die belangrijk zijn in een formeel opleidingstraject. Hiermee kan de school inderdaad rekening houden binnen de mogelijkheden die er nu al zijn voor flexibele leerwegen. Tegelijk geeft het advies terecht aan dat het leerplichtonderwijs staat voor een brede opdracht van algemene vorming en duurzame inzetbaarheid (doorstroming naar opleidingstrajecten of naar de arbeidsmarkt) waarmee de logica van een formeel assessment niet verzoenbaar is.
Het afbakenen van het toepassingsgebied van het voorontwerp van decreet tot het formeel beoordelen van beroepskwalificerende competenties, heeft na toepassing van bovenstaande, dan ook tot gevolg dat het leerplichtonderwijs buiten de scope valt. Dit betekent niet dat jongvolwassenen die tijdens hun secundair onderwijs competenties verwierven binnen of buiten de school hiermee geen EVC-traject kunnen doorlopen. Het betekent wel dat een school (voor basis- en secundair onderwijs) als dusdanig (d.w.z. los van haar onderwijsopdracht) geen EVC-trajecten aanbiedt tot beoordeling van competenties die kunnen leiden tot certificering.
[Zie ook de toelichting bij artikel 3 in de Memorie van Toelichting:
Het voorontwerp van decreet is niet van toepassing op competentiebeoordelingen in het leerplichtonderwijs.
In het secundair onderwijs is de brede vorming binnen een collectief vormingsproces belangrijk. Het is daarom minder zinvol dat scholen zich organiseren als testcentrum om beroepskwalificaties te gaan testen en daarvoor afzonderlijk certificeren. Scholen kunnen uiteraard wel aan leerlingen voor wie de onderwijskwalificatie(s) niet (meer) haalbaar is, ook studiebewijzen afleveren voor beroepskwalificaties – maar dit valt buiten de scope van het EVC-decreet.]

Het advies 'Geïntegreerd beleid voor erkenning van competenties (EVC)' **van de SERV** ontving de minister op 12 oktober '15. Ook dit advies werd over de hele lijn gevolgd.

- Enkel op de vraag van de sociale partners om structureel betrokken te worden in de ambtelijke werkgroep EVC, het formeel orgaan bestaande uit vertegenwoordigers van de administraties dat het EVC-beleid voorbereidt en opvolgt, is niet ingegaan. Er werd voor geopteerd zich tot de ambtelijke partners te beperken. De sociale partners worden wel zoveel mogelijk geïnformeerd over de te zetten stappen
- Er was tevens de vraag om een overzicht te geven van de middelen die ingezet worden voor het EVC-beleid vandaag.
Het volledige kostenplaatje van het EVC-beleid is complex. Voor meer inzicht in de diverse parameters en een overzicht van kosten (en baten), verwijzen we naar de studie die IDEA Consult uitvoerde in opdracht van het Departement Onderwijs en Vorming 'Kosten-batenanalyse en financiering van EVC', zie: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestand.ashx?nr=7729>
- Het antwoord op de opmerking dat de conceptnota geen duidelijkheid brengt over de positie van het ervaringsbewijs, kan kort zijn.

De assessments in het kader van het ervaringsbewijs zullen conform het voorontwerp van decreet zodra mogelijk gekoppeld worden aan de VKS en gebaseerd worden op de EVC-standaarden. Bij goed gevolg zal certificering mogelijk zijn in de vorm van een bewijs van beroepskwalificatie, van deelkwalificatie of van competenties.

